

[Bauksgaard.]

i tide skulle nemme den lære, at vi alle er afhængige af hinanden, og forstå det ansvar, som det pålægger hver enkelt gruppe.

Når dette er sagt, må jeg også for ikke at blive misforstået tilføje, at der bag en stor del af uroen på arbejdsmarkedet står rimelige ønsker om andel i den fremgang, der er sket, og som de lavestlønnede grupper ikke har fået deres part af. Der er ingen tvivl om, at der blandt de normallønnede og blandt ikke-faglærte er for små lønninger i forhold til øjeblikkets øvrige lønniveau. Men det må i et velordnet samfund være sådan, at man forhandler sig til rette, og kan man ikke det, må en aftale fortsætte perioden ud, også selv om der skulle være sket et og andet, man ikke havde forudset, da man indgik aftalen.

Hvad angår de overenskomstforhandlinger, der er i gang, så synes der hos visse grupper allerede nu at være en udtalt lyst til at skabe politisk spænding. Det ærede medlem hr. Erik Eriksen gav mig en meget stærk fornemmelse af, at han deler denne lyst til allerede nu at skabe politisk spænding. Jeg advarer imod det, for jeg tror ikke, at en politisk diskussion på nuværende tidspunkt gavner hverken arbejdsmarkedets parter eller den tredje part, samfundet.

Jeg henstiller indtrængende, at man stopper denne politiske diskussion. Jeg kan ikke se klogskaben i, at man nu ivrigt søger at skabe diskussion om, hvad regering eller partier vil gøre, hvis det går galt til foråret. Det er de 2 parter ansvar at forhandle sig til rette. Selvfølgelig er det regeringens ret og i visse situationer dens pligt at gribe ind, men de 2 parter skal nu ikke kunne gå til forhandlingerne med den indstilling, at man risikofrit kan stille modsætningerne hårdere op, end man selv under alle forhold vil være parat til at tage ansvaret for. Der bør ikke skabes en fornemmelse af, at de ubestrideligt store fremskridt, der blev gjort ved ændringen af forligsmandsloven i 1957-58 og ved indførelsen af nye forhandlingsregler, ikke slår til. Det må slås fast, at det er arbejdsmarkedets parter, der selv fører forhandlingerne, og det er dem, der står med ansvaret for, at der opnås en overenskomst.

Den relativt gode økonomiske situation har givet anledning til optimisme hos mange.

Det kommer til udtryk ved de løbende overenskomstforhandlinger, og det kommer forbavsende nok stadig væk til udtryk ved overdrevne politiske løfter om skattelettelser.

Jeg tror ikke, at ret meget af det er velgennemtænkt, for ser vi på de sidste 3 år, viser de ved siden af fremgangen også noget andet; de viser, hvor hurtigt det kan skifte. I perioden 1945-57 var man ustandselig henvist til at vælge imellem en af to veje. Man kunne for at bringe orden i valutaregnskabet indføre kreditstramning, høj rentepolitik, men hvad betød det? Det betød, at man begrænsede produktionen og dermed skabte arbejdsløshed, og så fik man igen orden i valutaregnskabet. Men når man så havde opdaget, at man ikke ved at begrænse produktionen kunne komme ud af vanskelighederne, kom de perioder, hvor man gennem statens udlån til boligbyggeri og andre former for beskæftigelsesforanstaltninger igen fik sving i produktionen, og med sving i produktionen steg beskæftigelsen, arbejdsløsheden svandt bort, men det gjorde desværre også valutaen. Nu har vi for første gang i 3 år været inde i en periode, hvor der har været fremgang over hele linjen; men det er ikke mere end 3 år siden, man måtte vælge mellem enten eller. Jeg synes, det skulle give ikke mindst ansvarsbevidste politikere et og andet at tænke på.

Som jeg fremhævede i begyndelsen af min tale, har landbruget ikke på trods af de forbedrede afsætningsforhold, nu sidst ved forlængelsen af Tysklandsaftalen, formået at følge med i velstandsfremgangen. Tværtimod er landbrugets stilling fortsat yderst vanskelig. Man kan ikke lukke øjnene for, at overenskomstforhandlingernes resultat kan betyde forøgede vanskeligheder for landbruget, som det kan betyde vanskeligheder for andre eksporterhverv.

Derfor hilser jeg med tilfredshed, at regeringen har medtaget som nogle af de hastende opgaver en omlægning af den sogne- og amtskommunale beskatning. Jeg peger i denne forbindelse på en overførelse af vejgiffter fra amterne og af folkepensionsudgifterne fra kommunerne til staten. I øvrigt giver jeg ikke meget for al den tale om ophævelse af den faste beskatning, hvis man ikke samtidig anviser lettelser